

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
 V. gyed évre 20 L — b.
 Egy hóra . . . 7 L — b.
 Nyilttér sora 6 L — b.
 Fird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Megjelenik hetenként kétszer
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.
 SZERKESZTŐSÉG:
 DR. I. DIÉNES ÖDÖN
 főszerkesztő irodájában
 Báthori-ut 14. szám.
 Telefon-szám.

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Huszonöt esztendő.

(T. A.) Emlékezetes és nevezetes a folyó 1922 ik év az erdélyi róm. kath. egyház összes papjaira és hiveire egyaránt.

Az idei május 1-én huszonöt éve, hogy gróf Majláth G. Károly a budai koronázó Mátyás-templom boltíve alatt püspökké szenteltetése által a lelki hatalom teljességét elnyerte. Az új püspöknek, a felszentelésen jelen volt áldott emlékü édesanyjának, testvéreinek, főuri rokonságának és az erdélyi püspöki egyházmegyének akkori imáit a jó Isten meghallgatta.

Az „in Corde Jesu salus” jelszava és oltalma alatt kezdett és folytatott főpásztori munkálkodás a szent szív minden-nemü áldásával árasztotta és halmozta el a nagy kiterjedésű, de missziószerű szegény erdélyi püspöki megyét s annak ösz-szes lakosságát.

A fenkölt főpásztort működésében akár a szószéken tekintjük az ige hirdetésében, vagy a főpapi szent ténykedések végzésében; akár közéleti szereplésében, vagy a keresztény szeretet és társadalmi jótékony egyesületek szervezésében; akár főpásztori körutjaiban, vagy a magánosok ügyes-bajos dolgainak intézésében; akár az írók és művészek pártolásában, vagy a szegények és elhagyatottak gyámolításában; akár a gyóntatószékben a felnőtteknek Istennel való kibékülésében, vagy az ifjúságnak lelki megerősítésében; akár a kórházakban és magánlakásokban a betegek vigasztalásában, vagy azoknak a szent-utieleddel való ellátásában; akár, amit első helyen kell vala emlitenünk, az élet kenyerének szüntelen kínálásában, méltó dicsérésében és fáradozatlan kiosztásában: előttünk áll a szent Pál apostol által kívánt püspök a valóságban, ki a legfőbb pásztor példájára énjének és jogos személyi igényeinek mellözésével mindenkinek mindene akart lenni, hogy mindenkit Krisztusnak megnyerjen. Ez a főpásztori munka immár öt cykluson, huszonöt éven keresztül foly szakadatlanul a szemünk előtt.

Az irgalmas tevékenység és a kimerülésig fokozott munka nem merítik ki a jubiláns főpásztor huszonöt éves püs-pökségét. Ezek mellett diadalmasan vonulnak fel előttünk a 25 év alatt Erdélyben épült róm. kath. templomok, oltárok, szó-székek, orgonák, harangok, iskolák, nevelő-intézetek, papi és kántor-tanítói lakások, melyek mindenike a főpásztor bőkezű áldozatával létesült. Valóban a kövek beszélnek, hogy ne is említsük ezekre menő számát Krisztus azon élő templomainak, kik kizárólag a jubiláns jótékonyágának köszönhetik neveltetésüket és megélhetésüket.

A legszentebb cél a hives lelki üdvé érdekében kifejtett önzetlen munka és a hozott nagy áldozatok siker nélkül nem maradhattak s bár a mostani nehéz viszonyok és megsokasodott életgondok akadályt akadályra halmoznak, örömmel kell elismernünk, hogy a főpásztori munka hatása mindenfelé mutatkozik. Hirdetjük, hogy a jó Isten különösen tüntette ki az erdélyi róm. kath. egyházmegyet akkor, midőn az ünnepelt püspököt főpásztorul Erdély katolikusságának ajándékozta s annak vezéreül megtartotta, hogy főkép az utóbbi évek óriási megpróbáltatásain szerencsésen és sikeresen átvezesse.

Böven van okunk tehát gróf Majláth G. Károly jubileumát Erdélyszerte mindenütt kegyelettel ünnepelni, a jubiláló főpásztor számára Isten áldását igaz szívvvel kérni. Te Deum laudamus!

Hiszek egy ördögöt! . . .

— SZABÓ JENŐ költeménye. —

Hiszek egy ördögöt! . . .

Rideg démonlelket krisztusi arc mögött! . . .

Ki, míg rajta sápad a kegyesség máza,
 a megcsufolt Istent kacagva gyalazza;
 ki, míg tömjént éget az arcátlan bűnnek,
 gyilkot ver szívébe az igaznak, hünek;
 aki szennyet dob az önzetlen derékre
 s a szentegyház előtt úgy törí kerékbe! . . .

Hiszek egy ördögöt! . . .

szentség káromlását az imádság mögött!

Ki, míg krisztusokat keresztre visz vádja,
 bálványisten gyanánt önmagát imádja;
 aki rideg dölyffel szól az elmerülthöz
 s megbocsátás helyett siron tul is üldöz —
 s míg az elesetthez szájalmat szól ajka,
 alattomban, durván még egyet ug rajta! . . .

Hiszek egy ördögöt! . . .

fásult, üres szívet elégült arc mögött!

ki csak azért kegyes, hogy mindenki lássa;
 akit hasztalan kér a nyomor sirása;
 aki meg nem indul vérző szenvedésen
 s irgalmat nem érez, nem, akkor sem, még sem,
 mikor a nyomorult már utolsót hörgött! . . .
 Képmutató önzés! Te vagy ez az ördög! . . .

A magyar zenéről és nótáról s ezeknek nagy szerepéről a nemzet életében.

— Irta és a sepsiszentgyörgyi dalos-estén felolvasta:
 dr. Dávid István. —

Igen szeretném, ha szíves hallgatóságom előtt a magyar zenét és dalt olyanképen tud-nám bemutatni, hogy felolvasásom tárgya ne legyen unalmas, hogy magammal tudjam vinni az érdeklődőket néhány percre abba a bűbajos világba, ahol a lélek felfrissül, ahol a fáradt test megpihen és ha elérhetném azon szándé-kolt celomat, hogy azok is, akiket ez eddig érintetlenül hagyott, lássák, hogy a zene és dal művelése nemcsak divatüzés és felszínes szóra-kozás-nyújtás, hanem elsőrendű lelki szükséglet, amelyhez különösen nekünk életérdekeink fű-ződnek.

Higgyék el nagyrabecsült hallgatóm, hogy a zene és a dal a legmagasabb lelki gyönyörű-ség, melyben embernek e földön része lehet s e tulajdonsága helyezi a zenét minden más művészet fölé is. Míg a képzőművészetek tér-ben és egyszerre, mintegy meglepetésszerűen hatnak a szemlélőre, addig a zene és dal idő-ben folyik le, nem egyszerre, hanem részenkint hat a hallgatóra s hogy mégis állandóan képes lekötni és élvezetet nyújtani, ez a benne rejlő

ritmikai és dinamikai viszonylatban leli magya-rázatát.

Most csak kis türelmet, de sok megértő szeretetet kérek tőlyam iránt.

Három művészi tényezője van a zenének:

1. *A ritmus*, mely a hangok hosszúsága-nak és nyomatékának szabályos váltakozása;

2. *A melódia*, mely a hangnemek haszná-latával a lélek különféle hangulatainak kifeje-zője és végül

3. *A dinamika*, vagy hangerő, mely az érzelmi állapot erőfokbeli változásainak kife-jezője.

Nagyon röviden bemutatom mind a hármat.

Ha a magyar nemzeti szépről akarunk szólni, úgy elsősorban a magyar nemzeti rit-musról kell megemlékeznünk. Ez a mi fő spe-ciálitásunk, amely minket mindegy más nemzet-től megkülönböztet. Zenei nyelven szólva: a népies magyar ritmus kettős tagolódású, páros ütemű, kétnegyedes és nem páratlan. Ilyen még a Finnek és Esztek ritmikája is, ami arra en-ged következtetést, hogy ez az Ugor-népek közös tulajdona volt még az őshazában. Rövi-den szólva, a magyar zene és nóta ritmikai alapképlete a lejtve szökő négyes ütem.

Látszólag van hármas, kettes és egyes ütemünk is, ezek azonban csak aprózásai a

A vasárnapi népgyűlés.

Morvay primar tájékoztatja a közönséget a 100 % os pótdáról. — A kereskedők tiltakozása. — Volt-e joga a városnak az állami adókat felhasználni más célokra. — Dr. Molnár Dénes fejtegetése. — Morvay primar megvonja a szót. — Nincs határozat.

Mindenki érzi annak az újabb 100 %-os pótdának nyomasztó terhét, melylyel alig pár nappal ezelőtt sújtották a város adófizető közönségét. Az elkeveredést természetesen növelte az is, hogy az ismételt megadóztatás okát senki sem tudta, sokan az ominózus buza-üggyel és a trianoni békekötés előtti állami adóknak más célra való fordításával hozták kapcsolatba a pótdó kivetést. A kedélyek megnyugtatója és a város anyagi helyzetének tisztázása végett Morvay Endre primár április 30 ára, vasárnap délután 3 órára a Vigadóba népgyűlést hívott össze, melyen a polgárság elég tekintélyes számmal jelent meg, ezzel is dokumentálva azt az óhaját, hogy részt kíván venni a város ügyeinek megtárgyalásában.

A minden határozat nélkül szétoszlott népgyűlést a primar nyitotta meg, üdvözölve a szép számban összegyűlt városi polgárságot. Ezután rátért a gyűlés tulajdonképpeni céljára, a 100 %-os pótdó kivetésének okaira. Ismereti a város adósságait, felemlíti ama bizonyos buzavásár-ügyet, melyben még mai napig sem tette meg a feljelentést a szövetkezet ellen Sturdza ügyvéd, mert — véleménye szerint — nem lehet behajtani a pénzt a szövetkezet tagjain. Majd felemlíti a tulajdonképpeni okot, amiért most kivetették a város polgárságára a 100 %-os pótdót április 1-től visszamenőleg. Ez az ok az volna, hogy a város a román imperium kezdetétől kezdve a trianoni békekötésig befolyt állami adókat nem szolgáltatotta be, hanem e pénzt a közigazgatásra fordította. Ennek az összegnek — mintegy 300,000 leunak — a kifizetését az állam követeli. Javaslato tesz, hogy az anyagi helyzet tisztázására és a pótdó csökkentésére a város adja el a Vigadót és a postaépületet, vagy pedig a „Kétág” nevű erdőt. Az utóbbinak eladásával nemcsak mentesítenék a várost az adósságoktól, de közelebb hoznák a megvalósulás felé az aszfalt, csatornázás, vízvezeték, stb. kérdését.

Beszélt a vámbevételek bérbeadásáról, 14 városi alkalmazott elbocsátásáról, kiknek — szavai szerint — a nyugdíjuk, amennyiben megvan erre a jogosultságuk, biztosítani fog. Morvay beszéde közben többször hangzott el helyeslés, azonban tiltakozás is a 300,000 leunak másodszori megfizetése ellen.

A beszéd után a Kereskedők és Kereskedő Ifjak Társulata nevében Bothár L. Vilmos olvasta fel a társulat határozott véleményét.

Kereskedők tiltakozásukat jelentik be az újabb megadóztatás ellen s kívánják, hogy a buza-ügyet minél előbb tisztázni kell egy polgári, mint bünygyi uton. Kéri, hogy állítsák esetleg össze egy bizottság, mely küldöttségileg sürgesse meg a buza-ügyet a kormánynál. Addig is azonban, míg ez az ügy tisztázódni, a kamatok szaporodásának elkerülése végett, a város igyekezzék ezt az adósságát valamelyik érdekének eladásával törleszteni, ne pedig a város polgárai zsebének megnyomorításával, a polgárságot kényszerítsék a fizetésre.

A tisztviselők fizetésére elköltött állami adók kérdésében az a kereskedők álláspontja, hogy ezért nem vonható senki kérdőre, viszont ennek megfizetésére másodszor nem kötelezhető a polgárság. A városnak az állammal szemben van vagy 400,000 leu követelése, kérjük meg tehát tisztelettel a kormányt ennek az összegnek megfizetésére.

A felolvasott javaslat után dr. Molnár Dénes, Kézdivásárhely város volt polgármestere reflektált az elhangzottakra és kifogásolta a primarnak azon állítását, hogy a bukaresti szövetkezet tagjain nem lehetne behajtani a buzára kiadott összeget. Kifogásolta a vámbevételek bérbeadását, mert ez amellelt, hogy néhány városi alkalmazott fizetését futotta, jövedelmet jelentett a városnak is. Szükségesnek tartja a városi képviselőtestület visszaállítását, hogy így a nyilvánosság nagyobb bevonásával intéződjene az ilyen dolgok. Helyesnek tartja Morvay

primar városfejlesztési céljait, az adósságok csökkentésére javasolt erdőeladási tervét. Rátérve a pótdó okára, az elköltött 300,000 leu állami adóra, teljesen jogosnak mondja ennek az összegnek más célra való fordítását, azonban nem jogos ennek másodszori behajtása pótdó alakjában. Szavai nyomtatékaul a következő indítványt terjeszti a népgyűlés elé:

„A nemzetközi jog és vonatkozó tételes törvények szerint megszállás alatt kell érteni azt a területre vonatkozó hatalmi eltolódást, mely a hadüzenettől a békekötésig egyik vagy másik hadviselő fél előnyére bekövetkezik.

Hágában a különböző országok külön megbízott képviselői egyezményt kötöttek, mely a magyar törvénytárba 1913. évi XLIII. t.-c. gyanánt vétetett fel.

Ezt az egyezményt Románia is elfogadta és törvényei közé iktatta.

Az egyezmény mellékletét képező: „Szabályzat a szárazföldi háború törvényeiről és szokásairól” a III. rész 48 ik cikkében így szól:

„Ha a megszálló a megszállott területen az állami adókat, vámokat és illetékeket beszedi, ezt, amennyire lehetséges, a kivetésükre és felosztásukra nézve fennálló szabályok szerint kell tennie és ebből az a kötelezettség háramlik rá, hogy a megszállott terület közigazgatásának költségeit abban a mértékben fedezze, melyben erre a törvényes kormány kötelezte volt.”

Kézdivásárhely 1919. január 18 tól, a fegyveres hatalom bevonulása napjától 1920. június 24-ig, mikor a trianoni béke ratifikált, tekintendő tehát a törvény szerint „megszállott terület” nek.

A román megszálló hatalom 1919. január 18 tól 1920. június 24-ig — a trianoni béke ratifikálásáig — az állami adót Kézdivásárhelyen nem szedte be, mert a városi tanács szedte be a régi magyar állami hatalomtól kapott jogánál fogva.

Sőt még, ha a megszálló hatalom szedte volna is be, vagy, ha a városi tanács lenne is olyannak tekinthető, amely a román megszálló hatalom nevében és részére szedte volna be az adókat: akkor is, — minthogy a városi ta-

tipikus négyesnek s rendszerint a kisebb-nagyobb szünetek tartásával keletkeznek.

A harmas ütem, ahol a négyes ütem utolsó szótagja helyett tartunk tulajdonképpen szünetet, a népies tizenegyesben a legszemléltetőbb. Például:

Száll a madár / hull a levél / itt az ősz ...

E példában az ütemvég harmasnak látszik, de négyes tulajdonképpen, mert a negyedik szótag helyett szünetet tartók.

A kettős ütem is a négyesből származik, még nagyobb szünet tartásával. Ez az ősi hatos.

Az egyes ütem rendszerint, mint sorzáró szerepel, mint a leghosszabb szünet tartásával kitöltött tulajdonképpeni négyes. Például:

Az én uram / vén

Nem szeretem / én ...

Igy jönnek létre a különféle nótasorok, melyek közül a fentemlített népies tizenegyes (a 4. 4. 3.) a legkedveltebb. Újabb dalaink is többnyire e sorokban lüktetnek. Az ősi nyolcas, mint péld. „Káka tövén költ a ruca”, vagy „Kondorosi csárda mellett” ma már ritkábbak.

Amint láthatjuk e néhány példából, a ritmus nótáknak, de ép így zenénknek is legfőbb jellemvonása. Ez adja meg faji jellegét első sorban mindkettőnek. Mondhatjuk, hogy ami a grammatika a nyelvben, az a ritmika a zenében.

A magyar ritmusa szépet a fentemlített négyesek s ezeknek mindig a kettős tagolódás szerint szünetekkel tarkított és rövidített formái teszik.

A melódia terén is találunk faji jellemvonásokat, de azok már nem olyan fontosak, mint a ritmika. E téren még sok a felkutatni való, mert a magyar zene eredetével még nem vagyunk tisztában. Ehez okvetlenül szükséges a délolaszországi és kaukázusi zene ismerete, mert amint Ambros a híres zenetörténész megállapítja: „o népek zenéjének tudományos feldolgozása nélkül zenénk eredetéről nem igen szólhatunk.”

A melódia több különböző zenei hangnak azon sorozata, amely különféle érzéseket képes bennünk felkelteni. Így a melódiák különlegessége a hangulatok sokféle változataival szerves összefüggésben áll. A mély hang felkelti bennünk a komor, az ünnepies, férfias, rettenetes stb. képzeteket, míg a magas hang a könnyű, a vidám, nőies, a fény stb. képzetekit idézi fel s ha tekintetbe vesszük azt, hogy a hangoknak ez egyszerű létrehozása ennyiféle hangulatszint képes szemléltetni velünk, mennyivel inkább lesz alkalmas ezeknek keverése a hangulat zenefestésére a zeneköltő kezében. Meg kell itt jegyeznem, hogy a zene nem magát az érzelmet, hanem ennek különféle hangulatait, a lélek mozgalmasságát fejezi ki.

Ez a tágabb értelemben vett melódia, a mely a nemzeti jellemvonásokat csak akkor fogja magában viselni, ha azt a ritmus faji jellegével felruházzuk.

Mint már említettem, a melódiában nincs meg az a nemzeti jellemvonás, ami a ritmiká-

ban, de mégis kimutatható itt is bizonyos faji sajátosság. Nevezetesen: vegyük fel példának az „Édes anyám ha bejön” c. nótánkat. Azt látjuk, hogy az első sor adja az alap melódiát, a második sor ugyanazt ismétli öttinggel feljebb. A harmadik sor átmenet a negyedik sorhoz, ahol az elsősorbeli tétel teljesen ismétlődik az eredeti fokon. Sok ilyen példát lehetne felhozni. Ez a tipikus népies nemzeti-melódia vezetés.

Itt kellene szólnom a hangnem kezeléséről, de ez felolvasásom keretein kívül esik.

Hátra van még a harmadik tényező, a hangerő, a dinamika, mint az érzelmek erőfokbeli kifejezőjének rövid ismertetése. Ennek szolgálatában állanak a forte, piano stb. jelzések és a tempó irányítására szolgáló, nagyobbára olasz zenei műszavak, mint andante, allegro stb.

A hangerő egyik fontos tényezője a tempón kívül a hangszín, amelyet a hangszerek különfélesége és az egyfajta hangszerek különböző hangolása, mint például a klarinétoké idéznek elő. Ha megfigyeljük a katonazenekarok magával ragadó, valósággal elbűvölő hangszínragyogását, lehetetlen rá nem jönnünk arra, hogy ezt az ott alkalmazott különféle hangolási klarinétok okozzák.

Magyar zenénkben is (különösen a kuruc-korbeli zenekarokban) általánosan használt hangszerek voltak a tárogató, a táborsíp, a töröksíp, a tilinkó és a cimbalom, mint a dinamikai hatás fokozói. E két utóbbinak Erkel még az operá zenében is helyet juttatott. (Folyt. köv.)

* * *

nács csak abban a mértékben fordította a közgazdasági költségeire, amelyben erre a törvényes kormány kötelezve volt, különböző állami hozzájárulások címén a város háztartásához segítséget adni:

ez az állami adó kétszer a város polgáraitól nem követelhető!

Ezt a jogi álláspontot tegye magáévá az összehívott gyűlés és kérje fel az azt összehívó városi polgármestert (primart), hogy ily értelemben tegyen előterjesztést a felettes hatóságoknak.

Dr. Molnár Dénes indítványára Morvay Endre primar egy, a normális viszonyokra vonatkozó törvényekkel válaszol. Dr. Molnár Dénes helyre akarván igazítani a primar tévedését, a trianoni békekötésre hivatkozva, bizonyítani akarta, hogy a kérdéses állami adók beszédésének idejét még csak megszállásnak

lehet törvényesen nevezni. Ennél a szónál azonban Morvay megvonta a szót és kijelentette, hogy nem engedi e tárgyról beszélni.

Erre érdekes fordulatot vett a népgyűlés. Dr. Molnár Dénes Morvay felé fordulva, e szavakkal véget vetett a vitatkozásnak:

— Ha nem enged beszélni, miért hívott össze gyűlést! Alászolgája!

És kiindult a teremből. A nem várt jelenet hatással volt a népgyűlés közönségére is, mely dr. Molnár Dénest éljenezve, megmozdult és szintén követte a távozó volt polgármesterét. Így a gyűlés anélkül, hogy határozatot hozott volna, szétoszlott.

Kíváncsisággal várjuk, hogy miként fognak tisztázódni a dolgok. Hallomásunk szerint, a kereskedők csütörtökön este rendkívüli közgyűlésen tárgyalják meg e kérdést és memorandumban fogják sérelmeiket illetékes helyen elpanaszolni.

Dr. Szentiványi Gábor javaslata pedig itt következik:

A százask bizottság kijelenti, hogy Háromszék vármegye magyarsága szívesen és egységesen áll a Magyar Nemzeti Párt programja alapján; köszönettel és nagybecsüléssel adózik a párt megyei vezetősége iránt azért az önzetlen munkáért, melyet a háromszéki magyarság szervezése és érdekei ügyében kifejtett.

Egyben a leghatározottabban visszautasít minden kicsinyes támadást és alaptalan meggyanúsítást, mely a szövetség vezetőségét működési körében érte.

Mindkét javaslatot, mint tudósításunkban említettük, egyhangulag fogadta el a gyűlés.

Végül közöljük a százask bizottsági gyűlésen megjelentek névsorát, melyből látható, hogy a megye egész székelysége mindenünnen részt vett azon. És pedig:

Sepsiszentgyörgyről: B. Szentkereszt Béla elnök, dr. Hinléder Fels Jenő, Csutak Ailmos, Kovács Kálmán, dr. Keresztes Károly, id. Lass József, Sikó János, dr. Kiss Árpád, Jakócs István, Ureczky Sámuel, dr. Beldi Pál, Cintos Sándor, Vajna Miklós, dr. Barabás Andor, Linka József, József Lajos, Nagy Ferenc, Fogolyán Lukács, Sipos Dezső, Miske László, dr. Zentai Ernő, Bogdán Artur, Cintos József szűcs, Császár Gyula. *Kézdivásárhelyről:* Dr. Török Andor, dr. I. Diénes Ödön, dr. Molnár Dénes, dr. Dávid István, dr. Szilveszter Ferenc, Benkő Ernő volt törvényszéki bíró, Kalith Géza szabó, Lukács Viktor bádógos, Tóth József szabó, Tóth Gáspár szabó. *A megye más községeiből:* Bögözi József r. kath. lelkész Ozsdola, Bagoly Mihály r. kath. alesperes Kézdiszentkereszt, Horváth Sándor gazdatiszt Ozsdola, Kiss Albert, Tökés József, dr. Jakó Dénes, Erdős Gábor, Bene István Aldoboly, Kozma Albert, Gál István, Szabó Ferenc, Bodali F. Mihály, Kiss Lajos, Orbán János, Nagy Imre, Benkő József (Kovácsna), Sz. Nagy Lajos, Sándor Zoltán, Schwarz Emil (Nagyborosnyó), Zathurecky László (Barót), Haller Ottó, Bíró Sándor (Köröspatak), Gyárfás Zsigmond, Szöcs Albert (Zágon), Temesvári Gerő (Uzon), Balogh István, Veres Gyula, Veres N., Szent-Iványi Gábor dr. (Szentiványlaborfalva), Imreh Béla (Étfalvazoltán), Boér Olivér, Nagy György min. tan., Kósa Lajos (Gelence), dr. Morvay István, dr. Zentai Dávid, Imecs Béla (Étfalva), dr. Ferency Géza, Nagy Lajos (Árkos), Sándor Zoltán (Ilyefalva), Nagy Ferenc.

A szombati hangverseny.

Jönnek a brassói dalosokból is. — A szimfonikus zenekar kérése a közönséghez.

A szombati hangversenyre Sepsiszentgyörgyről az 52 dalárdistával együtt 80, Csikszentadáról 8—10 és Brassóból az ottani magyar dalárda néhány tagja érkeznek vendégeink gyanánt.

A zenekar vezetősége a vendégek elhelyezéséről gondoskodott. Ezután is felkéri Kézdivásárhely kocsi tulajdonosait, hogy legyenek szívesek a szombat délután érkező vonathoz kellő időben kocsijukat díjtalanul kiküldeni, a vendéglátókat pedig arra kéri, hogy lehetőleg személyesen, vagy legalább megbízottaik által az állomáson fogadják. A vendégek túlnyomó nagyrésze a vasárnap hajnali vonattal elutazik. Azoknak a vendégeknek, akik házigazdái őket előadás előtti rövid vacsorával bármi okból nem várhatják, a Vigadó éttermében hideg vacsora áll rendelkezésükre. A vonattól kocsikon a dalárda tagjai és a más vendégek esetleges podgyászai elhelyezése céljából szállásaikra mennek. Este 1/28 órákor a dalárda és a zenekar tagjai rövid együttes próbát tartanak a Vigadó nagytermében, mikorra már a terem és a színpad teljesen be lesz rendezve a világitással együtt. Itt is felkéri a zenekar vezetősége a mozgósínház bérletjét és a Ganz villamosság üzemvezetőségét, hogy a rendezőségnek szom-

A külpolitikai horizont.

Lloyd George genuai béketervezele. — Megoldatlan az o. osz kérdés. — Mozgolódik a szovjet. — Orosz jegyzék Bulgáriához. — Közeledés Magyarország és Románia között.

Lloyd George béketervezele, amelylyel az angol miniszterelnök a békét tíz évre akarja biztosítani, a kibontakozás felé halad. Lloyd George hosszasan tanácskozott Barthouval és Benessel és késznek nyilatkozott a békeegyezmény tervének módosítására. A terv megvizsgálására bizottságot küldenek ki.

Benes propagandát fejt ki a békeegyezmény ellen és ázzal érvel, hogy ennek elfogadása egyet jelentene a békeszerződések megváltoztatásával. Benes követeli, hogy az egyezménybe vegyék fel azt is, hogy a Habsburgok és a Hohenzollernek többé nem térhetnek vissza trónjaikra.

Az orosz kérdés, amelynek rendezése a genuai konferenciának legfontosabb program-pontja, még mindig megoldatlan.

Csicserin egy lap tudósító előtt a francia taktikára utalva kijelentette, hogy a szövetségesek és Oroszország közötti megegyezés felborulással fenyeget, aminek főleg gazdasági okai vannak. Az orosz külkereskedelem suly-pontja ugyanis rohamosan áttérlődik Londonból Berlinbe úgy, hogy már a legközelebbi időben Németország veszi át a közvetítő szerepét Oroszország és a nyugateurópai piacok között.

A moszkvai kormány, számítva arra, hogy Genuában nem sikerül a szövetségesekkel megállapodásra jutnia, máris erélyes intézkedéseket tett.

A Daily News jelentése szerint Csicserin táviratot kapott a moszkvai hadiiskolától, melyben arról értesítik, hogy az orosz hadsereg kész minden eshetőségre.

Ugyancsak a Daily News jelenti, hogy orosz részről a határok mentén nagyobb arányú csapatmozdulatok észlelhetők, melyekről kétségtelenül megállapítható, hogy részleges mozgósítás jellegével bírnak.

Egy másik, Szófiából érkezett jelentés szerint az orosz szovjetkormány rendkívül erélyes hangú jegyzéket intézett a bolgár kormányhoz, melyben követeli, hogy a bolgár kormány haladéktalanul távolítsa el Bulgária területéről Wrangel csapatait.

A szovjetkormány kijelenti a jegyzékben, hogy ha Bulgária nem tesz eleget a követelésnek és Wrangel csapatait továbbra is megőrzi, a szovjetkormány ezt a körülményt casus belli-nek tekinti Bulgáriával szemben.

A bolgár kormány rendkívüli minisztertanácsra ült össze, melyen Oroszország jegyzékével foglalkozik.

Az „Echo de Paris“ interjút közöl Bratianu miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy Romániát a legjobb szándék vezeti Magyarországgal szemben, amelylyel barátságos szomszédi viszonyt akar létesíteni. Hogy ennek tanujelét is adja, Románia lesz az első állam, mely Magyarországgal gazdasági szerződést köt.

Kijelentette, hogy hazaérkezése után nyomban el fogja rendelni az erre irányuló munkálatok megkezdését, hogy Románia és Magyarország között a normális gazdasági viszony meginduljon.

A megyei Magyar Nemzeti Párt határozatai.

A Háromszék megyei Magyar Nemzeti Párt április 25-iki gyűlésének lefolyásáról részletesen beszámoltunk a Székely Ujság április 27-iki számában.

Most tudósításunk kiegészítésül közöljük azt a két fontos és a megyei magyarság egységét kétségen kívül dokumentáló határozatot, melyeket a százask bizottsági gyűlés egyhangulag, lelkesedéssel fogadott el.

Dr. Hinléder Jenő által előterjesztett határozati javaslat ez volt:

Háromszék vármegye magyarságának százask intéző bizottsága, visszagondolva az új államjogi helyzet bekövetkezte óta eltelt három esztendő történetére, mely impozáns erkölcsi erejével, hitével, fájdalomak közt vergődő reménységével méltán sorakozik az összmagyarságnak a legsúlyosabb történelmi válságok idején tanúsított — a megpróbáltatásokban oly gazdag néphez méltó — magatartásához, melylyel még ellenfelei tisztelőt és csodálatát is kiérdemelte: felháborodással utasítja vissza a „Napkelet“ című folyóiratnak a magyarság vezérei ellen intézett izléstelen, a tisztességes közéleti harcmodorral össze nem egyeztethető támadását, mely a vezérek sértő kigunyolásával a tisztelőtreméltó küzdelmet igyekszik lekicsinyelni.

Vármegyénk magyarsága — százezernél több székely szív meleg szeretetével és rendíthetetlen bizalmával övezve megtámadott vezéreit — biztosítja őket, hogy a nemtelen rágalmak és támadások a székelység hűségét és vezéreibe helyezett bizalmát meg nem rendíti soha!

Háromszék magyarságának százask bizottsága kéri a megtámadott vezéreket, hogy becsületes, nemes lelkiükkel, önzetlen munkájukat állítsák továbbra is az erdélyi magyarság küzdelmének szolgálatába.

baton egész nap szükség szerinti időtartamra legyen szíves rendelkezésére állani.

Sajnos, hogy a brassói Dante ünnep és Székely Társasági gyűlés, valamint a Csikszekedai Dalárda alakulás miatt a Brassói Magyar Dalárda ma vett értesítése szerint nem tud egy 16—20 tagú dalárda képviselőt sem bemutatni szerepléssel az estély közönségének. De kilátásba helyezte a nevezett dalárda vezetősége, hogy akár júniusban, akár ez ősz folyamán, ha a Kézdivásárhelyi Dalárda megalakul, készséggel eljön közénk, hogy 3—4 ének számmal szerepeljen. Most tehát rajtunk a sor, hogy dalárdánkat megalakítsuk és tagokul minél számosabban jelentkezünk.

A Sepsiszentgyörgyi Dalárdát a vasuti állomáson a tüzoltó egyesület fuvó-zenekarán kívül a kézdivásárhelyi ref. egyházi dalárda saját jellegének elénklésével fogadja. Előadás után a Vigadó földszinti nagy éttermében egy 130—140 vendég elhelyezésére felterített közös asztalnál étlap szerinti étkezéssel, ismerkedési vacsora lesz, mely asztalnál elsősorban a vendégek, a ref. egyházi dalárda, az önkéntes tüzoltó egyesület, a zenekari tagok képviselői foglalnak helyet, míg a többi helyi közönség és a helyi felsorolt kulturális egyesületek tagjai részére a nagy teremben egy sor asztal, a kis étkező terem és a külön étkező szoba (szeparé) fog rendelkezésre állni.

Ugy hisszük, hogy a hangverseny nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is szaporítani fogja a Sepsiszentgyörgyi Dalárda és Kézdivásárhelyi Önkéntes Tüzoltó Egyesülete Szimfonikus Zenekar kezdő sikereit.

HIREK

Szerda, május 3.

— **Eljegyzés.** Kozma Sándor és Márton Mariska jegyesek. (Minden külön értesítés nélkül.)

— **Elpusztult székelyek a bányarobbanásnál.** A lupényi szénbányában a bányalégtől robbanás történt, melynek eddig 82 halottja és 8 súlyos sebesültje van. A szerencsétlenek nagy része székely munkás volt. A temetésük vasárnap volt nagy részvét mellett.

— **Mégis van barátság.** Mint a Székely Szó írja, — Páll József gyergyószentmiklósi kereskedőt az a nem várt szerencse érte, hogy egy régi katonabajtársa, ki örökösök híján halt meg Amerikában, 72 ezer dollárnyi vagyonát örökö testalta. Ez az összeg leuba átszámítva, 10 milliónak felel meg s boldog tulajdonosa igaz meggyőződéssel hirdeti, hogy mégis csak van igazi barátság.

— **Vadászösszejövetel.** Pénteken, máj. 5-én délután 6 órakor Krenickinél vadászösszejövetel. A tagok és különösen az igazgatóság megjelenését kéri az elnökség.

— **Borbély Lili ott hagyta a színpadot.** A Színház és Társaság írja: Borbély Lili, Fehér Imre szintársulatának primadonnája, akit különösen Tordán, de a többi városokban annyira megkedvelt a közönség, betegsége miatt megvált a társulattól. Egyelőre nem is fog fellépni más társulatnál sem.

— **Tolvaj helyett csecsemő.** Tutoiu rendőrségi detektív egy lopás ügyében nyomozott, mely nem várt eredménnyel végződött. Nyomozás közben egy cselédleánynak bűnéről rántotta le a leplet. A leánynak gyermeke született és a gyermeket elásva, rejtette el a világ elől szegényét. A detektív a cselédleányt letartóztatta. A szerencsétlen teremts azt vallja, hogy gyermeke halva született és a holt csecsemőt egyik cseléd társa földelte el. A brassói törvényszék részéről holnap száll ki a vizsgáló-bizottság megállapítani, hogy mennyiben van igaza a leánynak. Addig is a rendőrség őrizetben tartja.

— **Megőrült lelkész.** E címen lapunk múlt számában közöltünk egy hirt, amelyet a Kolozsvárt megjelenő 5 órai Újság című lapból vettünk át változatlanul. Mint értesülünk, a hír elejétől

végig valótlan. Ugy áll a dolog, hogy Fortuna Constantin sepsibükszádi lelkészt nem, mint örültet és nem iszákosság miatt szállították be a brassói kórházba, hanem pár héttel ezelőtt előbb spanyolbetegségbe esett, a melyből tifusz fejlődött. Valótlan az is, hogy fogadásból 2 liter bort hajtott volna fel és így tört ki rajta a delirium. Mindezt készséggel helyreigazítjuk az érdekeltek kívánságára.

— **Sétatéri élet.** A városi sétatérén kezd mozgalmas élet lenni. Május elsejével a világitást újra beállították s a kellemes tavaszi estén ismét a sétálók tömege keresi fel esténként a városi sétatérét.

— **Meghívás.** E hó 4-én, csütörtökön este 8 órakor a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár helyiségében a 100%-os pótdó tárgyában a kereskedők értekezletet tartanak, melyre ezután is a kereskedő urakat meghívjuk. Mint vendégeket, szívesen látjuk az ipartestületek elnökeit. *Elnökség.*

— **Rendőri hírek.** Bende Lajos volt rendőr-mester Kanta-utcai lakásának udvaráról, a sertés-olból éjnek idején egy malacot elloptak. A rendőrség már nyomában van a tettesnek. — Tegnap az utcán egy lerongyolódott alak vontat magára Tutoiu detektív figyelmét. Igazoltatás után kiderült, hogy a nevezett katonaszökevény, kinek még márciusban be kellett volna vonulni ezredéhez. Most átkísérik az ezredhez.

— **Műsoros májális.** A kézdivásárhelyi főgimnázium május 21-én, kedvezőtlen idő esetén 28-án, vasárnap délután tartja műsoros májálisát az intézet udvarán és összes helyiségeiben, a melyre a meghívókat a napokban fogják szét küldeni.

— **„Honfiak ligája” Bukarestben.** Bukarestben D. Filipescu vezetése alatt megalakult a „honfiak ligája.” Az egyesület célul tűzte ki: a hazafias érzés táplálását és azok megbélyegzését, akik a háború alatt nem teljesítették kötelességüket és akik nem viselkedtek román emberhez illő módon. Az egyesületnek csak volt front-harcosok lehetnek a tagjai.

— **Hadirokkantak országos kongresszusa.** Bukarestből jelentik: A hadirokkantak egyesülete június 3-án, 4-én és 5-én Bukarestben országos kongresszust tart.

— **A gyerek a családban maradt.** A Szamos c. lapírtunk írja: Felsőfermezelyen 1914. július 24-én egy odaváló parasztember megesküdött a feleségével. Három nappal az esküvő után hadba vonult. A felesége éppen a férj öhajítására, özvegy apósával maradt egy háztartásban. A férj hét év után 1921-ben tért vissza a fogságból, anélkül, hogy közbe egyszer is itthon lett volna. Közös családi öröme érkezett haza, mert minden nehézség nélkül megállapíthatta, hogy a feleségének 1917-ben született gyermeknek az ő atyja az apja. Ezt a feleség maga jelentette ki és ismerte be. A hazatért fiú feleslegesnek érezvén magát a családfán, miután a fia és apja közötti kapcsolat nélküle is zavartalanul megvan, törvénytelenítette a gyermeket és elvált a feleségétől. A helybeli törvényszék pár nappal ezelőtt hirdetett ítéletet és most már megindulhatnak a szokásos variációk és kombinációk: — a kis fiú az apjának öcsese, anyjának sógora és nagyapjának fia, a nagyapa viszont stb. stb.

— **Bécs éhínségforradalom előtt.** A hus mérhetetlen drágasága Bécsben olyan felháborodást keltett, hogy éhínségforradalomtól lehet tartani. Az osztrák minisztertanács elhatározta, hogy a magyar kormányhoz fordul segítségért és a huskivitel megengedése ellenében Ausztria kész lesz nagyobb mennyiségű magyar bort bebocsátani.

— **Az átszervezett Napkelet.** „A Napkelet május 1-iki” száma teljesen új, nagy formában és lényegesen megváltozott tartalommal jelenik meg. Az átszervezés azt jelenti, hogy a folyóirat a közönség ízlését is kielégítő, változatos és eleven lappá lett, amelyben minden olvasni tudó ember szórakozást találhat. Telve van az új Napkelet szépirodalmi olvasmányokkal, azonkívül pedig egész csomó ötletes rovattal. Apró cikkek váltakoznak egymással s mindjárt az első új formájú számhoz, külön öt oldalas eredeti kotta is van mellékelve.

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) *Csak felnőtteknek.* Május 4-én, csütörtökön este 9 órakor kerül bemutatásra *A bűn tánc.* Filmdráma 5 felvonásban. Lili, a brettli hölgy, mint modell elcsavarja egy híres szobrászművész szívét. Ettől kezdve mind előkelőbb állású férfakkal ismerkedik meg Lili, akit hiába rántott ki a bűn fertőjéből férje, a szobrász, egymás után cserélgeti kedveseit, míg végre hercegnő lesz. E csapás megöli a szobrászt, kinek holttesteme mellett is a bukott nő újabb szerelmekre gondol. Mint művésztregédia, sok elmeindító epizódot nyújt tanulsággal: hová vezet a fékezhetetlen ambíció és a tulcsigázott érzékiség.

SPORT.

— **Sportünnepély.** Felkértek mindazok, a kik a Kézdivásárhelyi Sport Egyesület által rendezendő sport ünnepélyvel egybekötött atletikai versenyen résztvenni óhajtanak, folyó hó 8-ig jelentsék be ebbeli szándékukat Rottenberg focitbal-intézőnél Benovits Mór üzletében. *Elnökség.*

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Eladó 3 parcella, összesen 14 hold 1077 □-öl területű szántóföld a kézdivásárhelyi határban, közel a városhoz. Felvilágosítást dr. Molnár Dénes kézdivásárhelyi ügyvéd ad.

Házi koszt. Elvállalok folyó hó 15-től kosztosokat jó házi kosztra. Olcsó reggeli, ebéd és vacsora. — Abonálni lehet házhoz hordva is. Özv. Csiki Józsefné honvéd-örrmesterné, Wesselényi-ut 2. (Kapusi I. mellett.)

Toló kézikapák, fűkaszálók és szénagyűjtők, továbbá

kaszák és fenőkövek most vannak utban. Mielőtt szükségletét fedezné, saját érdekében érdeklődjék

BARTHA ÁRPÁD-nál Sepsiszentgyörgy.

FEST, TISZTÍT, VÁNYOL és PRÉSEL a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan felelősség mellett **SVAAB A.** Gyűjtőde: **FEJÉR L. FIAI CÉG.**

Száraz bükk-tüzifa

házhöz szállítva 20 leu m.-mázsánként. Raktáron . . . 18 „

Állandóan kapható: Zsarnovszky Károlynál. Helyben, Vasut-utca.

Jókai Mór diszkótésü munkái teljesen új állapotban, ugyszintén más jó regények eladók. — Cím a kiadóhivatalban.

Legtartósabb talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok legolcsóbb árban kaphatók **Szöcs M. Lajos** bőrkereskedésében.

Disznófőszajt,

sonka, pariser, kolbász, kaiserfleisok, fehér és piprikás szalonna, olvasztani való hár, szalonna és olvasztott zsír ugyszintén marha, borju és sertés — hus frissen kivágva mindennap kapható — **KOVÁCS és KUNA, Gábor Áron-téri üzletében.**

A T. VEVŐ KÖZÖNSÉG becses tudomására kívánom hozni, hogy **ÜZLETEMBEN Denaturált szesz** 1 liter :: állandóan kapható; ugyanott :: 18 leu. **bőr, talp** és mindennemű suszterkellékek a legjutányosabb árban szereshetők be. Szíves partfogást kér, tisztelettel: **Benovits Béla, bőrkereskedő.**

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.